

MØTEREFERAT

Kompetanseforum Fosen

Tid: Tirsdag 01.09.2020, kl. 11.00 – 14.00

Sted: 3. etasje Årnes Handel, Åfjord kommune.

Møtedeltakere:

Deltaker	
Arve Ophaug	Fagleder for Fosen ressurscenter
Borghild Husdal Buhaug	Rektor v/ Johan Bojer VGS
Dordi Haugen	Nav
Erling Eriksen	FI
Ingunn Rokseth	Næringsforeningen i Trondheimsregionen
Jon Olav Sliper	Trøndelag fylkeskommune
Karoline Larsen	Fosenregionen IKPR
Lisbeth Pedersen	Trøndelag fylkeskommune
Lise Henriksen	Rektor v/ Åfjord VGS
Maia Revdal	Rektor v/ Fosen Videregående skole
Marthe Abelsen Strømmen	NTNU Videre (Etter- og videreutdanning)
Roar Skånøy	Fosen opplæringskontor
Silje Nasset	Ørland næringsforum
Tor Langvold	Bjugn næringsforening
Torun Bakken	Fosenregionen IKPR
Torunn Rømme	Fagleder for Åfjord ressurscenter
Øyvind Wiger-Haraldsvik	LO

Forfall:

Hallgeir Solberg, Åfjord næringsforening

Møteagenda

- Velkommen og innledning m/ Torun Bakken, Fosenregionen IKPR
- Presentasjon av alle deltakere og forventninger til møtearenaen
- Presentasjon av «Kompetansekartlegging for Fosen 2019» m/ Karoline Larsen, Fosenregionen IKPR
- Kompetansepilot og betydningen av dette for kompetansestrategien i Trøndelag m/ Lisbeth Pedersen, Trøndelag Fylkeskommune
- Kunnskapsgrunnlag om kompetanse og arbeidskraft på Fosen m/ Jon Olav Sliper, Trøndelag Fylkeskommune
- Felles lunsj
- Samlet innspill og dialog til kompetanseforum og kompetansepilot Trøndelag

Gjennomgang

- Utviklingsleder i Fosenregionen IKPR, Torun Bakken, ønsket velkommen til møtet.
- En gjennomgang av alle møtedeltakere ble gjort i plenum
- Presentasjon av rapporten i kompetansekartleggingen for Fosenregionen ved Karoline Larsen.
Det ble stilt flere spørsmål om kartleggingen var representativt for hele regionen.
-
- Lisbeth Pedersen i Trøndelag fylkeskommune orienterer om kompetansepilot Trøndelag og betydningen av dette for kompetansestrategien i Trøndelag. Viser tiltak i handlingsprogrammet til fylkeskommunen som er operasjonalisert fra kompetansepilot, og som også vil være viktig for dette forumet.
Se vedlagt presentasjon.

- Jon Olav Sliper presenterer statistikk om kompetanse og arbeidskraft på Fosen. Se vedlagt presentasjon.

Utdrag:

- ▶ Arbeidsledighet fra 2% til nesten 10% på grunn av korona, aldri vært så høy. Ikke skremmende for Fosen i forhold til normalen nedover i Europa. Trøndelag er lavt rammet av korona i forhold til andre fylker. Vi ser blant annet at hotellene i Trøndelag har hatt tidenes sommer.
- ▶ Hva er den nye normalen etter korona? Kommer vi noen gang tilbake til dit vi var?
En del endringer vil nok bli permanent og dette er viktig å ta innover seg.
- ▶ Prognoser for befolkningsutviklingen på Fosen i perioden 2020-2050. Kun Ørland har hatt befolkningsvekst på Fosen i fjor.
- ▶ Åfjord har høy sysselsetting, en av de høyeste vekstene i Trøndelag. Stort sett er det jobb som drar folk. Åfjord har ikke fått den befolkningsveksten som er forventet, i forhold til den høye sysselsettingen.
- ▶ Effektivisering i jordbruk fører til at sysselsetting går ned, også i varehandel. Dette må regnes med.
- ▶ Ifølge lokaliseringskoeffisienter er alle kommuner i Fosen er over gjennomsnittet på jordbruk, skogbruk og fiske.
- ▶ Roan, Ørland og Åfjord ligger over fylkessnittet i sysselsettingsgrad.
- ▶ Bedriften kan bare utvide dersom den tjene penger. Fosen ligger midt på treet i driftsmargin til bedriftene i Trøndelag.
- ▶ Oversikt over yrker med høy eller lav sannsynlighet for å bli automatisert.

Dialog og innspill

Erling: Viktig å rekruttere kompetanse lokalt.

Tor: Kommunene, regionen og nav må gå sammen for å løse kompetansebehovet. Da er det viktig med riktig data, og kartleggingen for Fosen er for snever. Vi må ut til næringslivet å spørre hver enkelt aktør. Så koble på videregående.

Offentlig sektor forespør også kompetanse.

Jobber drar folk – derfor må jobbene som eksisterer oppgraderes.

Lise: I forhold til videregående opplæring og ungdommer, så ønskes lærlinger inn med lokal forankring slik at de også vil fortsette å jobbe der (i det området) når lærlingetiden er over. For oss er antall ungdommer et problem, da vi ikke har nok ungdommer til enkelte linjer som er i dag. Hvis man skal opprette nye linjer, så vil dette også ta elever fra andre linjer, som slår uheldig ut.

Systemet for videregående opplæring er feil da voksne ikke kommer inn på videregående. Derfor er ressursentrene så viktige. Hvordan skal vi få voksne inn i et system som gjør det vanskelig for voksne å komme inn i, som igjen får de ut dit de trengs i arbeid?

Silje: Foreslår av vi deler inn i kommunene. Hver enkelt kommune samler sine, og lager interne grupper som kan jobbe sammen mot kompetanseutfordringene.

Kompetanseforum Fosen møtes bare to ganger i året, så jeg foreslår at de interne gruppene møtes ofte.

Maia: I forhold til voksnes muligheter så må minoritetsspråks voksne inn i dette.

Ingunn: Mange ganger er det ikke kompetansen som mangler, men språkopplæring. Nyutdannede utgjør bare 3 % av arbeidsstyrken, så det sier også hvordan vi må jobbe med alle som allerede er i arbeid.

Jon: Som vi ser på Hitra og Frøya så er de god på språkopplæring pga. en næring som tjener mye penger har mulighet til å legge til rette for dette.

Øyvind: Mye politikk i hva vi kan gjøre. Jeg vet om en pedagog på Rema 1000 som har bedt om å jobbe 4 ganger i en kommune som trenger pedagoger, men som ikke gjør noe med det. Det finnes mye utrolig bra kompetanse som ikke blir brukt i kommunene. Flere vurderer å flytte til Trondheim, fordi de ikke får en stor nok stillingsprosent ut fra sin kompetanse. Man må sikrer lærlingeplasser.

Mange som bare er halvstuderte i kommunen, og disse må kanskje «pushes» disse til å utdanne seg for å få godkjent fagutdanning som vi trenger.

Jon: Vi som arbeidsgivere bør ta ut de som også ikke er ferdigutdannede.

Marthe: Jeg ønsker å fortelle litt hva NTNU Videre kan bidra med videre inn i dette. Vi tilbyr utdanning for hele Norge. Seksjonen min jobber slik at utdanning skal bli tilgjengelig for voksne, og personer som er i en livssituasjon som trenger tilpasning, uansett livssituasjon. NTNU Videre har mulighet til å komme med nye utdanninger og kurs. Hvis bedrifter går sammen og finner ut hvilken kompetanse som mangler, kan vi skreddersy løsninger for dette. Vi kan også hjelpe til å veilede i riktig retning, i forhold til hva som trengs. Vi får mye støtte og har mulighet til å opprette nye tilbud, gjennom Kompetanse Norge.

Borghild: Viktig å ta med inn i betraktningen at befolkningen går ned. Vi rigger tilbud som stykk pris, dermed blir det dyrere per person når befolkninger går ned. I forhold til språkopplæring til minoritetsvoksne så bør det bli tettere dialog med kommunene for å tilrettelegge for dem.

Kompetansekartlegging er ferskvare, da man kan ikke tenke langsiktig for privat næringsliv. Kanskje vi må kartlegge jevnere, for å ha relevante tall?

Torun: Dette forumet kan være en base for dette.

Torunn: Vi har fått bidrag av Kompetanse Norge til å forberede mer norskopplæring, at flere tar fagbrev med mer. Vi er avhengig av tilskudd for å kunne bidra for de som ønsker å bygge på kompetanse. Hva vi får til er helt avhengig av finansiering.

Kompetanse Norge er rigid på en del områder, og vi får dermed ikke innpass på enkelte

områder.

Vi er også avhengig av samarbeid med bedrifter, nav, VOFO og ser at arbeidet vi gjør nytter, helt ned på enkeltindividnivå.

Torun: Vi i Fosenregionen kan fungere som kommunikasjonstråd på regionalt nivå, for hvordan Fosenregionen kan jobbe politisk med kompetanse videre.

Dordi: Nettverket her i dette forumet kan bli veldig viktig og nyttig. Vi må holde innovasjonsnivået oppe i regionen. Næringslivet må være mer åpent for å la innvandrere begynne å jobbe og ikke bare plukke fra øverste hylle. Kommunene kan også bidra mye med å ta inn i arbeidspraksis. Vi opplever ganske mye at introduksjonsprogrammet er fylt med skole/tavleundervisning, vi ønsker oss mer samfunnsnyttig undervisning og målrettet språkopplæring.

Lisbeth: Mye spennende her, og samarbeid vil bli viktig. Vi ønsker å utvikle måten vi jobber med tilbudsstruktur på. Fylkeskommunen har ikke noen midler for å betale for voksne i videregående skole, kan nav kobles inn og kanskje bedriftene er villig til å betale for utdanning av ansatte. Men siden det er for lite ungdommer, må vi også bruke og heve kompetansen til voksne.

Torun: Hovedhensikten i forumet kan være å finne ut hva vi kan jobbe med. Mellomarbeidet er viktigst i dette arbeidet, hvordan kan vi jobbe med dette videre? Dette må vi tydeliggjøre for at vi skal ha noe å ta med inn til møtene i kompetanseforumet. Hvordan skal vi jobbe sammen for å få til dette? Jeg mener at omstillingsevnen er utrolig stor på Fosen. Skal vi ha nytte av forumet må vi bruke det.

Maia: Det er kommet mange innspill og utfordringer vi har, også mange av disse er felles for regionen. Vi må komme frem til tidspunkt for neste møte, og stillingen som skal utlyses for å jobbe med kompetanse i Fosenregionen bør være en koordinator som minner oss på jobben som må gjøres videre. Viktig at vi både kan vise til statistikk og hva næringslivet selv ønsker.

Torun: I forhold til sammensetningen av dette kompetanseforumet så lurer jeg på om alle må være representert, eller kan noen være representert av andre? Jeg har ingen fasit på dette, men vil høre innspill fra dere da dette forumet per dags dato har veldig mange møtedeltakere.

Øyvind: Skal vi da legge strategier mot et felles mål i dette forumet? Vi kan kjøre en skikkelig kompetansegap-analyse. Her det da viktig å tenke på voksne, da det ikke produseres nok ungdommer på Fosen.

Torun: Hvordan gjør man de minst tilgjengelige etter- og videreutdanningene tilgjengelig for bedriftene? Viktig å bevisstgjøre bedriftene på hvilke tilbud som finnes og gjøre tilbudene lett tilgjengelig for bedriftene.

Lisbeth: Kunnskap om kompetansebygging og holdninger vil bli viktig i alle ledd. Flere regioner har brukt karrieresenteret for å gjøre bedriftene mer bevisst dette. Karrieresenteret er en ressurs man kunne benyttet seg av.

Torun: Mye av næringslivet opererer i hele Fosen, og de tenker kanskje ikke på kommunegrensene, da de har arbeidstakere fra alle kommunene. Jeg synes derfor vi bør legge oss strategisk, med et felles mål for hele regionen. Vi ser hva vi får til hvis vi legger kreftene sammen.

Silje: Kanskje vi skal foreta akkurat samme kompetansekartlegging i alle kommunene? Da dette vil legge føringer for videre arbeid.

Karoline: Da blir det viktig å bruke samme spørreundersøkelse og samme sammenstilling av rapportene, slik at statistikken også kan brukes som hele Fosen som region.

Torun: Det vil bli viktig å få tilbydere nærmere etterspørselen!

Lise: Man kan bruke masse ressurser på å kartlegge, men det hjelper ingenting hvis kartleggingen ikke hjelper med å få økt kompetansen til arbeidstakeren i bedriften som trenger kompetanseheving.

Ingunn: Kartleggingen er bare en base for å gjøre tiltak. Mye enklere å få raskere tiltak dersom man har den basen.

Torun: Det kan være utfordrende å få kartlagt behovene da ikke alle bedrifter er bevisste sitt eget behov for kompetanse, mye pga. omstillingen de er inne i.

Kontaktinfo til deltakere i Kompetanseforum Fosen:

Navn	Telefonnummer	E-post	
Arve Ophaug	414 27 866	arvop@trondelagfylke.no	Fagleder for Fosen ressurscenter
Bjørn Damhaug	98 86 44 44	bjorn@fi-nor.no	Fremtidens industri FI
Borghild Husdal Buhaug	74 17 59 96	borbu@trondelagfylke.no	Rektor v/ Johan Bojer VGS
Dordi Haugen	411 01 952	dordi.haugen@nav.no	NAV
Ingunn Rokseth	91 80 15 06	ingunn@nitr.no	Næringsforeningen i Trondheimsregionen
Lisbeth Pedersen	930 92 316	lispe@trondelagfylke.no	Trøndelag fylkeskommune
Lise Henriksen	900 24 257	lissk@trondelagfylke.no	Rektor Åfjord Videregående skole
Maia Revdal	74 17 52 89	maire@trondelagfylke.no	Rektor Fosen Videregående skole
Marthe Abelsen Strømmen	90829630	marthe.a.strommen@ntnu.no	NTNU Videre (Etter- og videreutdanning)
Roar Skånøy	930 40 664	roar@fosenopp.no	Fosen opplæringskontor
Torunn Rømme	92 60 29 20	torrom@trondelagfylke.no	Fagleder for ressurscenteret i Åfjord
Øyvind Wiger-Haraldsvik	93 63 37 83	oyvind.wiger-haraldsvik@orland.kommune.no	LO
Silje Nettet	932 86 000	silje.nettet@orland-naringsforum.no	Ørland Næringsforum
Tor Langvold	406 05 894	t.langvold685@gmail.com	Bjugn Næringsforening
Hallgeir Solberg	415 73 980	hallgeir@hallgeirsolberg.no	Åfjord Næringsforening
Karoline Larsen	41082097	karoline@fosenregionen.no	Fosenregionen IKPR
Torun Bakken	90164913	torun@fosenregionen.no	Fosenregionen IKPR
Torstein Gustavsen	90535664	torstein.gustavsen@nord.no	Nord Universitet
Odd-Inge Strandheim	990 38 39	oddstr@trondelagfylke.no	Trøndelag høyere Yrkesfagskole

Karoline Larsen
Utviklingskoordinator
Fosenregionen
Interkommunalt politisk råd